

59 כלומר שמאן דאמר הורצה העור המופשט בפני עצמו אף
60 שהזריקה היתה לאחר שנפסל הבשר, דהיינו רבי, סבר כרבי אליעזר
61 שיש זריקת דם אף לאחר שהבשר נפסל, ומאן דאמר לא הורצה
62 העור בפני עצמו, דהיינו רבי אלעזר ברבי שמעון, סבר כרבי יהושע
63 שאין זורקים את הדם אם נפסל הבשר, ולכן אף אם זרקו את הדם
64 באופן זה, אין זו זריקה כשרה ואינה מתירה את העור.
65 דוחה הגמרא: אליפא - לפי שיטתו כרבי אליעזר, שיש זריקת דם
66 לכתחילה אף אם הבשר נפסל, כולי עלמא לא פליגי זריקה זו
67 מתירה את העור, כי פליגי - מה שנחלקו, זהו רק אליפא - לפי
68 שיטתו כרבי יהושע, שאין זורקים את הדם אם נפסל הבשר. מאן
69 דאמר - רבי אלעזר ברבי שמעון הסובר שלא הורצה העור בזריקה
70 זו, סובר כרבי יהושע שאין לזרוק דם באופן זה, ולכן אף אם זרקו אין
71 זו זריקה כשרה ואין היא מתירה את הדם, ומאן דאמר - רבי הסובר
72 שהורצה העור בזריקה זו, אמר לה לתרץ שעד כאן לא קאמר רבי
73 יהושע התם שאם נפסל הבשר אין זריקת הדם כשרה, אין הדברים
74 אמורים אלא בפשר, שאין הזריקה מכשירה את הקרבן לבעלים
75 לצאת בו ידי חובתם, דליפא - שאין בדבר זה פסידא לכהנים אם
76 לא יוכשר הקרבן לבעלים, ובוה אמרה התורה 'הבשר והדם' שאם
77 אין בשר אין דם, אבל לענין עור, דאפא - שיש בזה פסידא
78 לכהנים, אפילו רבי יהושע מודה שאין מפסידים את הכהנים שלא
79 כדון, ואף שאין זורקים את הדם לכתחילה באופן זה, מכל מקום אם
80 עברו זורקי אין מפסידים את הכהנים והזריקה מתירה להם את העור,
81 אף שבזריקה זו לא נרצה הקרבן לבעלים, מידי דהוה אדעיבד -
82 משום שאופן זה דומה לאופן שזרקו את הדם בדיעבד, באופן שנטמא
83 הבשר או יצא, דתנן בברייתא, נטמא בשר או נפסל בטבול יום או
84 שפיצא הבשר חוץ לקלעים קודם זריקת הדם, רבי אליעזר אומר,
85 יזרוק את הדם מכל מקום, שהרי לשיטתו דם אף על פי שאין בשר,
86 ורבי יהושע אומר, לא יזרוק את הדם, שכן לשיטתו 'אם אין בשר
87 אין דם', ומכל מקום מודה רבי יהושע שאם זרק בדיעבד, הורצה
88 הקרבן. ואמנם לגבי האופן שנטמא הבשר, היינו יכולים לומר
89 שהטעם שרבי יהושע מכשיר את הקרבן הוא משום שהציץ מרצה
90 על הטמא (לעיל פב), אך לגבי האופן שיצא הבשר הרי אין הציץ מרצה
91 על היוצא (שם), ואף על פי כן מכשיר רבי יהושע בדיעבד גם באופן
92 שיצא הבשר, ומוכח שרבי יהושע מיקל בדרשה זו של 'אם אין דם
93 אין בשר'. ואם כן אף לענין עור של קרבן שאבד בשרו או נשרף בשרו
94 יש לומר שמודה רבי יהושע ומיקל, שאף שהזריקה אינה מכשירה
95 את הקרבן אפילו בדיעבד, מכל מקום היא מתירה את העור לכהנים.
96 אך אם לא נזרק הדם, אין לזרוקו לכתחילה, ואין כאן פסידא לכהנים
97 שכן עדיין לא הוקרב הקרבן ועדיין אין לכהנים כלל זכות בעור.
98 שנינו במשנה, אמר רבי חנינא סגן הכהנים בו, מימי לא ראיתי עור
99 שיוצא לבית השריפה.
100 מקשה הגמרא: ולא - היאך אמר רבי חנינא שאין עורות שנשרפים,
101 והרי ישנם גמרים ונשרפים ונעשרים הנשרפים שמצוותם לשורפם
102 עם עורותיהם. מתרצת הגמרא: למצותן לא קאמרינן - אין אנו
103 מדברים בקרבנות שמצוותם לשורפם עם עורותיהם, שהרי הכשר
104 מצוותם בכך, אלא בקרבנות הנשרפים מחמת פסול, ובוה אמר רבי
105 חנינא שלא ראה עור שנשרף.
106 מקשה הגמרא: והרי באופן שנמצא פסול בקרבן קודם הפשט וקודם
107 זריקה, הדין הוא שהוא נשרף עם עורו, בין לרבי ושכן נמצא בו פסול
108 קודם הפשט ובין לרבי אלעזר ברבי שמעון ושכן נמצא בו קודם
109 זריקה. מתרצת הגמרא: הלוי קאמרינן - אנו מדברים בעור מופשט,
110 כלומר כוונת רבי חנינא היא שלא ראה עור מופשט שנשרף בפני
111 עצמו, ואין כוונתו שלא ראה עור שנשרף עם הבשר. ואכן קרבן
112 שנפסל קודם הפשט זורקה, אין מפשיטים אותו, אלא שורפים את
113 עורו בבשרו.
114 מקשה הגמרא: והאיפא - והרי יש אופן שנפסל אחר הפשט וקודם
115 זריקה לדעת רבי אליעזר כרבי שמעון, דאמר שאין הדם מרצה על

1 ומאי אחר הפשט שאמרה הסיפא, שאם אירע פסול קודם הפשט'
2 לא זכו הכהנים בעור ואם אירע פסול 'לאחר הפשט' זכו הכהנים
3 בעור, אין הכוונה כפשוטו קודם הפשט העור ואחר הפשט העור,
4 אלא הכוונה היא 'קודם שנראו להפשט' ואחר שנראו להפשט' -
5 קודם זריקה ואחר זריקה. ואפשר לנקוט את הזריקה בלשון 'הפשט',
6 שכן זריקת הדם שמתירה את הבשר, היא הגורמת לעור להיות ראוי
7 להפשט, שכן לפני הזריקה אין העור ראוי להפשט (שגם אם הופשט,
8 אינו מותר), ואחר הזריקה העור ראוי להפשט (שגם אם עדיין לא
9 הופשט, מפשיטים אותו והוא מותר, אף אם נפסל הבשר). נמצא
10 שהדין המבואר בסיפא הוא עצמו הדין המבואר ברישא, שזריקת
11 הדם מתירה את הבשר למזבח ואת העור לכהנים, ואם נפסל קודם
12 הזריקה לא הותר הבשר למזבח ולא העור לכהנים, וגם הסיפא היא
13 כדעת רבי אלעזר ברבי שמעון.
14 מבררת הגמרא: מאי רבי ומאי רבי אליעזר כרבי שמעון - מהי
15 מחלוקת רבי ורבי אלעזר ברבי שמעון שהזכרה לעיל, דתניא -
16 שנינו בברייתא, רבי אומר, הדם מרצה על העור בפני עצמו - עור
17 קדשי קדשים שהפשט, זריקת הדם מתירה אותו לכהנים אפילו אם
18 אינה מתירה את הבשר וכגון שנפסל הבשר קודם זריקה, וכל שכן
19 שאם נולד פסול בבשר אחר הפשט ואחר זריקה, שהעור מותר,
20 וכשהוא - וכשהעור עם הפשר, דהיינו קודם שהופשט, אזי אם נולד
21 בו בבשר פסול, בין קודם זריקה בין לאחר זריקה, הרי הוא פיוצא
22 בו - דין העור כדון הבשר ושניהם לשריפה. נמצא שהאופן היחיד
23 שיכול עור להפסל הוא כאשר הוא עם הבשר, דהיינו קודם הפשט,
24 ואין כלל חילוק בין פסול שקודם זריקה לפסול שנולד לאחר זריקה.
25 רבי אליעזר כרבי שמעון אומר, אין הדם מרצה על העור בפני
26 עצמו - אם הופשט העור ואז נפסל הבשר, אף שעברו זורקי את
27 הדם, אין העור מותר, שכן רק זריקה כשרה יכולה להתיר את העור,
28 וכשהוא - העור עם הפשר, אזי אם נולד בו - בבשר פסול קודם
29 זריקה, הרי הוא - דין העור פיוצא בו - כדון הבשר ואסור ליהנות
30 ממנו, אך אם נולד הפסול אחר זריקה, שהורצה הפשר למזבח שעה
31 אחת - שהיה זמן שהבשר היה מותר למזבח, דהיינו הזמן שאחר
32 זריקת הדם וקודם שנפסל, אם כן זו זריקה כשרה והיא התירה את
33 העור, ולכן נפשימונו ועורו לכהנים, שאף שעכשיו בשרו פסול אין
34 העור נפסל, אף שהוא מחובר בבשר. נמצא שאין חילוק בין אם היה
35 הפסול לפני ההפשט או אחריו.
36 הגמרא מבקשת לתלות את מחלוקת רבי ורבי אלעזר ברבי שמעון
37 במחלוקת תנאים אחרת:
38 ליפא - האם נאמר שרבי ורבי אלעזר ברבי שמעון, במחלוקת דרבי
39 אליעזר ורבי יהושע קמיפליגי - הם נחלקים, ששנינו בברייתא, נאמר
40 בתורה (דברים יב כו) 'ועשית עולותיה הפשר והדם וגו' דם וזבחיך
41 ישפך וגו' והבשר תאכל, ונחלקו בדרשת הפסוק, רבי יהושע אומר,
42 דורשים מהפסוק שאם דם אין בשר ואם אין בשר אין דם - אם
43 לא היתה זריקת דם כשרה, אין הבשר מותר למזבח, וכן אי
44 אפשר להתיר את הבשר והאימורים, כגון שנטמאו, יצאו אבדו או
45 נשרפו, לכתחילה אסור לזרוק את הדם, שכן זריקת דם באה רק כדי
46 להתיר את הבשר לאדם ואת האימורים למזבח, ואם אבדו שניהם
47 אין סיבה לזרוק את הדם. רבי אליעזר אומר, דם אף על פי שאין
48 בשר - לכתחילה צריך לזרוק את הדם אף שאין זריקה זו מתירה את
49 הבשר, שנאמר (דברים שם) 'ודם זבחיך ישפך וגו' והבשר תאכל',
50 שהזכיר הפסוק את זריקת הדם לפני התרת הבשר, ומשמע שאין
51 זריקת הדם תלויה בהתרת הבשר. אך אם כן, מה תלמוד זכור -
52 מה בא ללמדנו הפסוק 'ועשית עולותיה הפשר והדם', הוא בא
53 לומר לה שמה הדם ניתן על המזבח בזריקה, אף הפשר צריך להנתן
54 על המזבח בזריקה, הא למדת שריחו אייר יש בין כבש למזבח,
55 והכהן עומד בקצה הכבש וזורק את הבשר על גבי העצים שעל
56 המזבח. ומעתה, ליפא - האם נאמר שמחלוקת רבי ורבי אלעזר
57 ברבי שמעון ולענין בדיעבד אם זרק לאחר שהבשר נפסל) היא
58 במחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע ולענין אם יש לזרוק לכתחילה,

1 הַעֲזֹר בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ וּלְכֹן שׁוֹרְפִים קֶרֶבֶן שׁוֹנֶפֶסֶל קוֹדֵם זְרִיקָה, וְאִם כֵּן
2 שׁוֹרְפִים אֶת הָעֹזֵר בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ [שְׁהָרִי כְּבֵר הַפֶּשֶׁט], וּמְדוּעַ אִמְרַר רַבִּי
3 חֲנִינָא שְׁאִין שׁוֹרְפִים עוֹר מִפֶּשֶׁט. מִתְרַצָּת הַגְּמָרָא: רַבִּי יְהִינָא בְּרַבִּי
4 בְּבִירָא לִיהּ – הוּא סוֹבֵר, וְלִדְעָתוֹ אִכֵּן אִין שׁוֹרְפִים אֶת הָעֹזֵר בְּאוֹפֵן
5 זֶה, אֲלֵא הוּא מוֹתֵר לְכַהֲנִים, שְׁכֵן זְרִיקַת הַדָּם מֵרִצָּעָה עַל הָעֹזֵר בַּפְּנֵי
6 עֲצָמוֹ. מִתְרַצָּת הַגְּמָרָא בְּאוֹפֵן אַחֵר, וְאִיבְעִיתִי אִימָא – וְאִם תְּרִצָּעָה
7 תּוֹכֵל לַיִּישֵׁב זֹאת כֵּן, אֲפִילוּ תּוֹקְמָא – אֲפִילוּ אִם תַּעֲמִיד אֶת דַּעַת
8 רַבִּי חֲנִינָא בְּדַעַת רַבִּי אֲלֵעֹזֵר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁבֵאוֹפֵן שׁוֹנֶפֶסֶל אַחֵר
9 הַפֶּשֶׁט קוֹדֵם זְרִיקָה נִשְׂרָף הָעֹזֵר לְבִדּוֹ, מִכָּל מְקוֹם לֹא אִירַע מְקַרָּה כּוֹזָה
10 בִּימֵי רַבִּי חֲנִינָא, שְׁהָרִי מוֹדָה רַבִּי שְׁאִין הַפֶּשֶׁט קוֹדֵם זְרִיקָה כְּמִבּוֹאֵר
11 לְעִיל, שְׁלֹא הוֹרְגָלוֹ הַכַּהֲנִים הַלְּפִשִׁיט קוֹדֵם זְרִיקָה אִף שִׁישׁ תּוֹעֵלַת
12 בְּדָבָר זֶה, שְׁאֵז הוֹרִיקָה מִתִּירָה אֶת הָעֹזֵר אִף אִם נִפְסַל הַבֶּשֶׂר אַחֵר כֵּן
13 [לְדַעַת רַבִּין], וּמִכָּל שְׁכֵן לְדַעַת רַבִּי אֲלֵעֹזֵר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן יֵשׁ לוֹמֵר שְׁלֹא
14 הוֹרְגָלוֹ הַכַּהֲנִים כֻּלָּל לְהַפְּשִׁיט קוֹדֵם זְרִיקָה, שְׁהָרִי לְדַעַתוֹ אִין תּוֹעֵלַת
15 כֻּלָּל בְּהַפְּשִׁט זֶה וְאִסּוֹר לְהַשְׁהוּת אֶת זְרִיקַת הַדָּם כֹּל כֵּן, וְאִם כֵּן לֹא
16 אִירַע מְקַרָּה כּוֹזָה בִּימֵי רַבִּי חֲנִינָא.

17 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: וְהָאִיבָא – וְהָרִי יֵשׁ אוֹפֵן פְּסוּל שֶׁל נִמְצְאָת מְרִיפָה
18 בְּבִנְיָ מַעֲיִים, שֶׁפְּסוּל זֶה אִינוֹ נִיבֵר עַד לְאַחַר הַהַפְּשִׁט, וּמִכָּל מְקוֹם
19 הַפְּסוּל הָרִי הִיָּה לְפָנֵי הַפֶּשֶׁט וּלְפָנֵי הַזְּרִיקָה, וְאִם כֵּן בְּאוֹפֵן זֶה דִּין
20 הָעֹזֵר לְהַשְׂרֵף אִף שְׁהוֹפֶשֶׁט, בֵּין לְדַעַת רַבִּי [שְׁהָרִי הַפְּסוּל הִיָּה קוֹדֵם
21 הַפֶּשֶׁט] וּבֵין לְדַעַת רַבִּי אֲלֵעֹזֵר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן [שְׁהָרִי הַפְּסוּל הִיָּה קוֹדֵם
22 זְרִיקָה]. מִתְרַצָּת הַגְּמָרָא: קֶסֶבֶר – סוֹבֵר רַבִּי חֲנִינָא שֶׁבִּפְּסוּל שֶׁל
23 נִמְצְאָת מְרִיפָה בְּבִנְיָ מַעֲיִים, הַדָּם אִכֵּן מְרַצָּעָה עַל הָעֹזֵר, שְׁכֵן הַפְּסוּל
24 לֹא הוֹכֵר עַד לְאַחַר הַפֶּשֶׁט [וְלִדְעַת רַבִּין] וְלִאַחַר זְרִיקָה [וְלִדְעַת רַבִּי
25 אֲלֵעֹזֵר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן]. מִדִּיִּיקַת הַגְּמָרָא שְׁאִכֵּן כֵּן סוֹבֵר רַבִּי חֲנִינָא,
26 דִּיקָא נְמִי, דְּקִתְּנִי בְּמִשְׁנֵתֵינוּ, אֲמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מְדַבְּרִין שֶׁל רַבִּי
27 חֲנִינָא לְמִדְּנֵי שְׁהַמְּפִשִׁים אֶת הַכְּבוֹד וְנִמְצְאָת מְרִיפָה, שְׁנִיאֹתוֹ –
28 שִׁיהֵנוּ הַכַּהֲנִים פְּעוּזִין, אִף שֶׁפְּסוּל זֶה הִיָּה בּוֹ קוֹדֵם הַפֶּשֶׁט וְקוֹדֵם
29 זְרִיקָה, כִּיּוֹן שְׁלֹא הוֹכֵר הַפְּסוּל עַד לְאַחַר הַהַפְּשִׁט וְהוֹרִיקָה. שְׁמַע
30 מִינָהּ – מוֹכַח מִכָּאן שֶׁלְּדַעַת רַבִּי חֲנִינָא, אִם לֹא הוֹכֵר הַפְּסוּל עַד
31 לְאַחַר הַפֶּשֶׁט וְזְרִיקָה, הַדָּם מֵרִצָּעָה עַל הָעֹזֵר.

32 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: וְאֲלֵא מַאי קָא מְשַׁמַּע לִן רַבִּי עֲקִיבָא – אִם כֵּן, שְׁכֵן
33 סוֹבֵר רַבִּי חֲנִינָא, מַדָּה בֵּא רַבִּי עֲקִיבָא לְחַדֵּשׁ בְּבִכּוֹר יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּשֹׂאֵר
34 הַקִּדְשִׁים שְׁבָהֵם דִּיבֵר רַבִּי חֲנִינָא. מִתְרַצָּת הַגְּמָרָא: הָא קָא מְשַׁמַּע לִן
35 רַבִּי עֲקִיבָא שְׁאֲפִילוּ בְּבִבּוּלִין – מַחוּץ לְמִקְדָּשׁ, כְּלוֹמֵר בְּבִכּוֹר בְּעַל מוֹם,
36 שְׁדִינּוּ לְהַשְׁחֵט מַחוּץ לְמִקְדָּשׁ וּשְׁחִיתוּ מִתִּירָתוֹ בְּאִכְלֵהָ, וְאִם מִת

37 לְפָנֵי שִׁנְשַׁחֵט דִּינּוּ לְהַקְבֵר עִם עוֹרוֹ, דְּהִינּוּ שְׁעוּרוֹ אִסּוֹר בְּהִנָּא,
38 וּמִשְׁמִיעַ רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁבִכּוֹר שִׁנְשַׁחֵט בְּמוֹמוֹ אַחֵר הַהַפְּשִׁט נִמְצָא
39 שְׁהִיָּה טְרִיפָה, וְאִם כֵּן דִּינּוּ לְהַקְבֵר, מִכָּל מְקוֹם הָעֹזֵר מוֹתֵר בְּהִנָּא
40 שְׁכֵן הַטְּרִיפָה הוֹכֵרָה רַק לְאַחַר הַהַפְּשִׁט, וְדִין זֶה דוּמָה לְדִינּוֹ שֶׁל רַבִּי
41 חֲנִינָא, שְׁקֶרֶבֶן שְׁהוֹפֶשֶׁט וְזוֹרֵק דְּמוֹ וְאוֹ נִמְצָא טְרִיפָה, עוֹרוֹ מוֹתֵר
42 לְכַהֲנִים. וְדִין זֶה אִינוֹ נִכְלָל בְּדַבְּרֵי רַבִּי חֲנִינָא שְׁדִיבֵר רַק עַל קִדְשִׁים
43 שְׁזוֹרֵק דְּמָם בְּמִקְדָּשׁ, וְאִם כֵּן חִידוּשׁוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא הוּא, שְׁגַם בְּבִכּוֹר
44 בְּעַל מוֹם בְּגוֹבְלוּין שְׁחִישָׁה מִתִּירָה אֶת עוֹרוֹ אִם נִמְצָא טְרִיפָה לְאַחֵר
45 הַפֶּשֶׁט.

46 הַגְּמָרָא מְבֹאֵרָת כִּיצַד נִפְסְקָה הַהֲלָכָה בְּמַחְלוּקַת בְּמִשְׁנֵתֵינוּ:
47 אֲמַר רַבִּי יְהִיָּא בְּרַ אֲבָא אֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הֲלָכָה בְּרַבִּי עֲקִיבָא,
48 שְׁבִכּוֹר בְּעַל מוֹם שִׁנְשַׁחֵט וְנִמְצָא טְרִיפָה, עוֹרוֹ לְכַהֲנִים, וְאִף רַבִּי
49 עֲקִיבָא לֹא אֲמַר שְׁעוּרוֹ לְכַהֲנִים אֲלֵא בְּשִׁתְּתִירוֹ מוּמָקָה – שְׁבִדֵּק
50 מוּמוּמָה אֶת הַמוֹם וְאִמְרַר שְׁזוּהוּ מוֹם קְבוּעַ, שְׁמוֹתָר לְשַׁחוּט עֲלֵיוֹ אֶת
51 הַבְּכוֹר. אֲבָל אִם לֹא הִתִּירוֹ מוּמָקָה, לֹא אִמְרַר רַבִּי עֲקִיבָא שְׁעוּרוֹ
52 לְכַהֲנִים, שְׁהָרִי שְׁחִיתוֹ פְּסוּלָה הִיָּא, שְׁאִסּוֹר לְשַׁחוּט בְּכוֹר עַד שְׁוִידוּעַ
53 שִׁישׁ בּוֹ מוֹם קְבוּעַ.

54 הַגְּמָרָא מְסִיקָה שְׁלֹא כְּדַבְּרֵינוּ: וְהֲלָכָתָא בְּרַבִּי חֲכָמִים הַחּוֹלְקִים עַל
55 רַבִּי חֲנִינָא, וְסוֹבְרִים שְׁאִם הִיָּה מוֹם בְּקִדְשִׁים לְפָנֵי הַהַפְּשִׁט, אִף שְׁהוֹכֵר
56 הַמוֹם רַק לְאַחַר הַהַפְּשִׁט, מִכָּל מְקוֹם שׁוֹרְפִים אֶת הָעֹזֵר. וְאִם כֵּן, אִין
57 הֲלָכָה לֹא כְּרַבִּי חֲנִינָא וְלֹא כְּרַבִּי עֲקִיבָא. (בְּשִׁשְׁרֵי בְּקִבּוּרָה וְהָעֹזֵר
58 בְּשִׁרְיָה).

משנה

59 הַמִּשְׁנָה עוֹסֶקֶת בַּחֲטָאוֹת הַפְּנִימִיּוֹת, וּמִפְּרִטָּת אֶת מְקוֹם שְׁרִיפַת בֶּשֶׂר
60 וּפְרִטֵי דִין טוֹמְאוֹת בְּגָדִים שֶׁל הָעוֹסְקִים בָּהֶן.
61 פְּרִיִם הַנִּשְׂרָפִים, וְהֵם פֵּר כְּהֵן מִשִּׁיחַ וּפֵר הָעֵלֶם דָּבָר שֶׁל צִיבּוֹר וּפֵר
62 כְּהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, וְשְׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים, וְהֵם שְׁעִירֵי עֲבוּדַת
63 כּוֹכְבִים וְשְׁעִירֵי הָעַם בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, שְׁבִשְׂרָם שֶׁל כָּל אֵלוֹ אִינוֹ נֹאכַל
64 כְּשֹׂאֵר חֲטָאוֹת אֲלֵא דִינּוֹ לְהַשְׂרֵף, בְּזִמְנֵן שְׁהֵן נִשְׂרָפִין בְּמִצְוֹתָן,
65 נִשְׂרָפִים בְּבֵית הַדִּישָׁן שְׁהִיָּה מַחוּץ לִירוּשָׁלַיִם, וּמִטְּמֵאִין אֶת הַבְּנֵיִים
66 שֶׁל הָעוֹסְקִים בָּהֶם. וְאִם אִינֵן נִשְׂרָפִין בְּמִצְוֹתָן, מִשּׁוֹם שֶׁנִּפְסְלוּ וּבִטְלָה
67 דִּין שְׁרִיפָתָם, נִשְׂרָפִין כְּכָל קִדְשִׁים שֶׁנִּפְסְלוּ, וּמְקוֹם שְׁרִיפָתָם הוּא
68 בְּבֵית הַפִּירָה בְּמִקוֹם בּוֹ שׁוֹרְפִים פְּסוּלֵי קִדְשִׁים, וְאִינֵן מְטַמְּאִין אֶת
69 הַבְּנֵיִים שֶׁל הָעוֹסְקִים בָּהֶם, שְׁלֹא נִאֲמָרוּ דִין שְׁרִיפָה מַחוּץ לְשִׁלּוּשׁ
70 מַחֲנוֹת וְדִין טוֹמְאוֹת בְּגָדִים אֲלֵא כְּשֶׁהֵם כְּשִׁרִים וְלֹא כְּשֶׁהֵם פְּסוּלִים.
71

8 קְלָה. כִּי תִיבְעֵי לָךְ – הָאוֹפֵן בּוֹ יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק הוּא דִּנְקִיט לִיהּ בִּירָה
9 – כֹּאשֶׁר הוּא מַחוּזֵק אוֹתָהּ בִּידִיו, הָאִם דָּבָר הַמְּחֻפָּר קְרִיבָה
10 וְהַתְּקַרְבוּתָהּ, כְּמוֹ כּוֹזֵת נְבִילָה זֹו שְׁצָרִין לְקַרְבוֹ לְבֵית הַבְּלִיעָה,
11 בְּמַחְפּוּזֵר מְעַשֶׂה דְּמֵי וְאִין לוֹמֵר בּוֹ שֶׁסּוּפוֹ לְטַמָּא טוֹמָאָה חֲמוּרָה, אִו
12 לֹא נִחְשָׁב לְמַחְסָר מַעֲשֶׂה, וְעַל כֵּן הוּא נִחְשָׁב שֶׁסּוּפוֹ לְטַמָּא טוֹמָאָה
13 חֲמוּרָה וּמִטְּמָא כְּבֵר עֵתָה בְּמַגַּע אוֹכְלִים וּמִשְׁקִים.
14 (בְּתֵר דְּבַעֲיָא הִדֵּר שְׁשֻׁתָה)

1 חֲמוּרָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. אִמְנָם כְּכּוֹזֵת דְּמִחְתָּא לְאַרְעָא – שְׁמוּנָה עַל
2 הָאֵרֶץ, לֹא תִיבְעֵי לָךְ – אִין לָךְ לְהִסְתַּפֵּק, שׁוּדָאִי אִינוֹ מִטְּמָא אוֹכְלִים
3 וּמִשְׁקִים הַנוֹגְעִים בּוֹ, שְׁאִין לוֹמֵר שֶׁסּוּפוֹ לְטַמָּא טוֹמָאָה חֲמוּרָה,
4 שְׁהֵלֵא יִתְכֵן שְׁלֹא יִכְנַס לְבֵית הַבְּלִיעָה לְעוֹלָם, וְכֵן בְּכּוֹזֵת דְּנְקִיט
5 בְּפִמְיָה – שְׁהֵאוּכַל מַחוּזְקֵנוּ בְּפִיו, לֹא תִיבְעֵי לָךְ, שׁוּדָאִי שְׁהוּא
6 מִטְּמָא אוֹכְלִים וּמִשְׁקִים אַחֵרִים שְׁבִתְחֵן פִּיו, שְׁהֵלֵא אִם יִבְלַעְנוּ יִטְמָא
7 טוֹמָאָה חֲמוּרָה וְנִחְשָׁב שֶׁסּוּפוֹ לְטַמָּא טוֹמָאָה חֲמוּרָה וּמִטְּמָא טוֹמָאָה

5 שְׁבֵן זֶר שׁוֹרֵק חַיִּיב עֲלֵיהּ מִיתָה, מַדָּה שְׁאִין כֵּן קִבְּלַת הַדָּם וּקְמִיצָה,
6 שְׁאִף עַל פִּי שְׁאִסּוֹרִים לוֹר אִין חַיִּיב עֲלֵיהֶם מִיתָה, וְלִכֵּן אִין לְלַמּוֹד
7 קִבְּלַת הַדָּם וּקְמִיצָה מִזְרִיקָה.

1 נִפְסְלַת שְׁלֹא לְאוּבְלוּין בְּפִסְחָה – שְׁאִם שַׁחַט קֶרֶבֶן פִּסַח עֲבוּר אִדָּם
2 שְׁאִינוֹ יִכּוֹל לְאַכּוֹל מִמֶּנּוּ כּוֹזֵת, כְּגוֹן זָקֵן אוֹ חוֹלָה, פְּסוּל, מַדָּה שְׁאִין כֵּן
3 בְּקוּמוֹץ וּבְקִבְּלַת דָּם, שְׁאִין נִפְסְלִים כּוֹזֵה. וְאִם נִאֲמַר דְּהִיתִי מְזִירָה שֶׁל
4 דָּם שְׁחִיב עֲלֵיהּ בַּחוּץ, הָרִי יֵשׁ לְהַשִּׁיב, מַדָּה לְזִירָה שִׁישׁ בַּהּ חוּמְרָא

מהו שתועיל לפסול בבשר פרים הנשפכים ובשעירים הנשפכים, שאם לנו יפסול ויהיה דינם כקדשים פסולים, וישרפו בעזרה או בהר הבית ולא מחוץ לשלש מחנות כמצות, ולא יטמאו בגדים. וצדדי הספק הם אלו, מי אמרינן כי מהניא לינה בבשר דבר אכילה, אכל הני דלאו בני אכילה ניהו לא – האם פסול לינה אמור רק בשלן בשר הקרבן שעומד לאכילת אדם וכמו בשר חטאת ושלמים או לאכילת המזבח להקטרה וכמו בשר עולה ואימורי שאר הקרבנות, אבל אלו שאינם עומדים לא לאכילת אדם ולא לאכילת מזבח, אלא דינם בשריפה, אינם נפסלים בכך, או דלמא לא שניא – או שמוא אינם שונים משאר בשר קדשים שלן, והם נפסלים בלינה.

הגמרא דנה האם אפשר לפשוט את הספק: אמר רבא, הא מילתא איבעיא ליה לאביי – ספק זה נסתפק בו אביי, ופשטנא ליה מהא – ופשטתי לו את הספק מברייתא זו, שנחלקו רבי שמעון וחכמים (לעיל ז.א.) אם מחשבת פיגול בחטאות הפנימיות מפגלת, שדעת חכמים היא שמפגלת, ודעת רבי שמעון היא שאינה מפגלת, ושנין רבי שמעון וחכמים בדיון זה, שאם חייב באכילת פרים ובשריפתן, שאם שחט או זרק על מנת לאכול מבשר הפרים למחר או על מנת לשרוף את בשרם למחר, שלא עשה בלום, משום שאין מחשבת פיגול אלא אם חשב על מה שדינו להיאכל לאדם וכגון בשר הקרבנות הנאכלים או על מה שדינו להקרב על המזבח וכגון אימורי הקרבנות, ולא אם חשב על מה שדינו להשרף. מאי לאו – האם אין להוכיח שמדמחשבה – (ממה שמחשבה) לאוכלם או לשרפם חוץ לזמנם לא פסקה בהם, לינה נמי – (גם כן) לא פסקה, שאם לינה למחר היתה פוסלת, אף מחשבה לאכול או לשרוף למחר היתה פוסלת, ורק משום שאין לינה פוסלת על כן אין המחשבה פוסלת. ונמצא שמוכח שלינה אינה פוסלת בבשר הפרים והשעירים, ונפשט ספיקם של אביי ורבי ירמיה.

דוחה הגמרא: ודלמא – (ושמא) מהשקפה לאכול או לשרוף למחר הוא דלא פסקה בהם, אבל לינה למחר פסקה, שאף שלינה פוסלת, בכל זאת לא נתחדש פסול מחשבת פיגול כאשר חשב על דבר שאין דינו לא באכילת אדם ולא באכילת מזבח.

הגמרא דנה האם אפשר לפשוט את הספק ממשנה במעילה: תא – (בוא) ושמעו ראייה לפשוט את הספק, ששינוי במשנה (מעילה ט. ט.) פרים הנשפכים ושעירים הנשפכים מועלין בהן מיד לאחר שהוקדשו, ומעת שנשחטו הוכשרו – (ראוים הם) ליפסל בטבול יום ובמחוסר כיוורים שנגע בהם, וכן הוכשרו להפסל בלינה – אם יותיר מהם למחר. הרי מבואר במשנה שנפסלים בלינה, מאי לאו – האם אין הכוונה ללינת בשר, שאם לן הבשר נפסל, ומוכח שלינה פוסלת בבשר פרים ושעירים הנשרפים, ונפשט הספק. דוחה הגמרא: לא, אפשר שאין כוונת המשנה ללינת בשר, ומשום שאינה פוסלת, אלא ללינת אימורין, שהכל מודים שפוסלת בהם.

מקשה הגמרא: והא מדקתני סיפא – והלא ממה ששינוי בסוף דין זה שבמשנה (שם), שכולן (הפרים והשעירים) מועלין בהן גם בעת שריפת בשרם בבית הדשן, עד שיתוף – (ימס) הבשר, שודאי המדובר על הבשר ולא על האימורין, ואם כן יש לומר שמדסיפא – ממה שהסיפא עוסקת בבשר, כך הרישא ששינוי שהוכשרו להפסל בטבול יום ומחוסר כיוורים ולינה, נמי – (גם כן) עוסקת בבשר, ומוכח שיש פסול לינה בבשר.

דוחה הגמרא: מדי איריא – וכי ראייה היא זו, יתכן שהסיפא עוסקת בבשר שמועלים בו בבית הדשן עד שיתוף, ואילו הרישא עוסקת באימורין שנפסלים בלינה, ואין ללמוד מכך שיש פסול לינה בבשר. הגמרא דנה אם אפשר לפשוט את הספק מהברייתא שהובאה לעיל (בעמוד ז.א.) בשם לוי: תא – (בוא) ושמעו ראייה לפשוט את הספק, דתני – (ששנה) לוי ברייתא ובה נאמר שביט הדשן היה בהר הבית ובו נשרפו בשר פרים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול ביציאתן מן המעורה. אומרת הגמרא: וכי איזה פסול אירע בהם אחר שיצאו מהמעורה, מאי לאו – האם אין הכוונה לפסול לינה, שאחר שהוציאם מהמעורה לנו עד למחר ונפסלו, ומוכח שלינה פוסלת בהם. דוחה

המשנה מבאר כיצד היו מוציאים אותם לשריפה, כאשר נעשו כמצותן, ואיזו התעסקות מטמאת בגדים: היו סובלין – (נושאים) אותן במוטות עץ, יצאו הראשונים, הנושאים את המוט בראשו, חוץ להזמת העורה, ויצא גם הפר או רובו עמוהם, והאחרונים, הנושאים את המוט בסופו, עדיין לא יצאו חוץ להזמת העורה, הראשונים מטמאין בגדים, והאחרונים אינן מטמאין בגדים עד שיצאו גם הם. יצאו אלו ואלו, אלו ואלו מטמאין בגדים, שהעיסוק בהוצאת הפרים והשעירים מטמא את העוסקים בכך. רבי שמעון אומר, אינן מטמאין בגדים כלל, לא הראשונים ולא האחרונים, עד שיוצאת האור – (שתבער האש) ברוכזן של הפרים והשעירים, שאין העיסוק בהוצאתם מטמא, אלא העיסוק בשריפתם.

המשנה מבאר עד אימתי הפרים והשעירים מטמאים את העוסקים בשריפתם: ניתך – (ימס וניגר) הבשר מחמת השריפה, אין השורף – (העוסק בשריפתם מעתה) מטמא בגדים, ואפילו עדיין לא נעשה אפר.

נמרא

שינוי במשנה לגבי שריפת פרים שלא כמצותן שנשרפין בבית הבירה. הגמרא מבררת מה היא בירה, ומביאה מחלוקת בדבר. אומרת הגמרא: מאי – (מה היא) בירה שבה נשרפו פרים ושעירים הנשרפים כשנפסלו. אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן, מקום יש בהר הפתוח ובהר שמו, ובו שרפום. וריש לקיש אמר, כל הפתוח – (הר הבית) פולו קרוי בשם בירה, שנאמר (דברי הימים א' כ"ט) (ואל) הבירה אשר הכינוה, ואין הכוונה בשם זה למקום מסוים שבו שרפום, אלא הכוונה היא ששרפום בהר הבית.

הגמרא מבאר היכן היו בתי הדשן לשריפת קדשים פסולים ולשריפת פרים ושעירים הנשרפים: אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו, שלשה בית הדשנין הן לשריפת קרבנות.

א. בית הדשן גדול היה בעורה, ששם שורפין פסולי אימורי ובשר קדשי קדשים וכן פסולי אימורי קדשים קלים, שכיון שאימורי קדשי קדשים וקדשים קלים מוקטרים בעורה, ובשר קדשי קדשים נאכל בעורה, על כן אם נפסלו שריפתם בעורה. וכן שורפים שם בשר פרים הנשפכים ושעירים הנשפכים שאירע בהן פסול קודם הוריקה המתירה להוציאם לשריפה, שנמצא שנפסלו קודם שהגיע זמנם לצאת מחוץ לעורה, ומחיצתם עתה היא מחיצת העורה, ועל כן גם מקום שריפתם בעורה.

ב. ובית הדשן אחר היה בהר הפתוח, ששם שורפין פרים הנשפכים ושעירים הנשפכים שאירע בהן פסול אחר הוריקה, שכיון שכבר הותרו להוציאם מהעורה, מקום שריפתם הוא בהר הבית.

ג. ופרים ושעירים הנשרפים בעת שריפתם היא כמצותן ולא משום פסול כדלעיל, שריפתם נעשית חוץ לשלש מחנות, כפי שנדרש להלן (קדח).

הגמרא מביאה ברייתא בה מבואר שלא כדברי רב נחמן: תני – (שנה) לוי ברייתא, שלשה בית הדשנין הן לשריפת קרבנות.

א. בית הדשן גדול היה בעורה, ששם שורפין פסולי קדשי קדשים ופסולי אימורי קדשים קלים. וכן בשר פרים הנשפכים ושעירים הנשפכים שאירע בהן פסול בין קודם הוריקה בין לאחר הוריקה ועדיין הם בעורה, שכיון שנפסלו בעורה, שריפתם בעורה.

ב. ובית הדשן אחר היה בהר הפתוח, ששם שורפין פרים הנשפכים ושעירים הנשפכים שאירע בהן פסול אחר זריקה ביציאתן מן העורה, שכיון שכבר יצאו הימנה שריפתם בהר הבית.

ג. ופרים ושעירים הנשרפים בעת שריפתם היא כמצותן, שריפתם נעשית חוץ לשלש מחנות.

ברייתא זו מבואר שפרים ושעירים הנשרפים שנפסלו בעורה אחר זריקה, שריפתם בעורה, ולא כדברי רב נחמן שאמר שבאופן זה שכבר הותרו לצאת, שריפתם היא בהר הבית.

הגמרא מביאה כמה ספיקות בידינו פרים ושעירים הנשרפים. ספק ראשון אם יש בבשרם פסול לינה: בעי – (ונסתפק) רבי ירמיה, לינה

30 (בעמוד זה) בשם לוי: תא [בוא] ושמע ראייה לפשוט את הספק, דתני
 31 [ששנה] לוי ברייתא ובה נאמר שבית הדשן היה בהר הבית ובו
 32 נשרף בשר פרים ושעירים הנשרפים שאירע בו פסול ביציאתו
 33 מהעזרה, ולכן אינו נשרף במקומו חוץ לשלוש מחנות, אלא בבית
 34 הדשן שבהר הבית. אומרת הגמרא: וכי איזה פסול אירע בו אחר
 35 שיצא מהעזרה, מאי לאו – האם אין הכוונה לפסול יציאה, שיצא
 36 קודם זריקת הדם, ומוכח שיציאה פוסלת בו. דוחה הגמרא: לא,
 37 הכוונה כאן היא לפסול טומאה, שנטמא ונפסל, וכן לפסול לינה,
 38 שאחר שהוציאו מהעזרה לן עד למחר ונפסל.
 39 ספק שלישי, אודות טומאת המתעסקים בהוצאת הפרים והשעירים:
 40 כני [ונתפק] רבי אלעזר, פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים,
 41 שיצא רובו של הפר או השעיר, אבל במיעוט אבר, דהיינו שיצא
 42 רובו מחוץ לעזרה, רוב הפר שיצא כולל חלק מאבר שרובו בפנים,
 43 וללא אותו חלק מן האבר שיצא, אין כאן רוב בחוץ, מהו שיחשב
 44 שיצא רובו לענין שיטמא את המתעסקים בו, הך מיעוטא דאבר
 45 בתר רובא שדינן ליה, והא לא נפקא ליה – האם את מיעוט האבר
 46 מטילים אחר רוב האבר, וכאילו כל האבר בפנים, ונמצא שיש לנכות
 47 מן הרוב שיצא את מיעוט אבר זה ואין כאן רוב, ואין הבהמה מטמאת
 48 את המתעסקים בה עד שיצא ממנה עוד, או דלמא בתר רובא
 49 דבהמה שדינן – או שמא מטילים את מיעוט האבר שיצא אחר רוב
 50 הבהמה שיצאה, והרי רובה בחוץ ומטמאת את המתעסקים בה.
 51 הגמרא מבארת במה נתפק. מקשה הגמרא: הלא פשיטא דלא
 52 שדינן רובא דבהמה ואולינן בתר רובא דאבריה – שאם יש לנו
 53 נידון לאן לשייך את מיעוט האבר, לרוב הבהמה או לרוב האבר,
 54 פשוט הוא שמשייכים אותו אחר רוב הבהמה, והרי רובה בחוץ והיא
 55 מטמאת את המתעסקים בה, ובמה נסתפק. מתרצת הגמרא: אלא
 56 ספיקו הוא באופן שיצא חצי של הפר או השעיר, כרוב אבר,
 57 כלומר, שחצי זה שיצא כולל גם אבר שרובו בחוץ ומיעוטו בפנים,
 58 ויש להסתפק, האם האי מיעוטא דאבר שנותר בפנים,

1 הגמרא: לא, הכוונה היא לפסול טומאה, שנטמאו ונפסלו, וכן
 2 לפסול יציאה, שיצאו קודם זריקת דמים ונפסלו בכך, ופסולים אלו
 3 נשרפים בהר הבית.
 4 ספק שני לגבי פסול יוצא' פרים ושעירים הנשרפים: כני [ונתפק]
 5 רבי אלעזר, יציאה מחוץ לעזרה, מהו שתועיל לפסול כבשר פרים
 6 הנשרפים ושעירים הנשרפים, שאם יצאו מן העזרה לפני זריקת
 7 דמים, נפסלו, ויהא דינם כקדשים פסולים הנשרפים בעזרה ואינם
 8 מטמאים בגדים.
 9 הגמרא מבררת לדעת מי הסתפק. מבררת הגמרא: מאי קמיבעיא
 10 ליה – מה הסתפק, ומה הצד שתפסול בהם יציאה, הלא סופם לצאת
 11 מחוץ לעזרה, ואמר רבי יוחנן לעיל (טז), שנטעם זה לא נפסל בשר
 12 קדשים קלים שיצא מחוץ לעזרה קודם זריקת דם הקרבן, כיון שסופו
 13 לצאת אחר הזריקה. אומרת הגמרא: אמר רבי ירמיה פר אבא, אכן
 14 ספיקו של רבי אלעזר אינו אלא אליבא דמאן דאמר – לדעת ריש
 15 לקיש הסובר (ש) שבשר קדשים קלים שיצא מחוץ לעזרה קודם
 16 הזריקה, נפסל, לפי שעדיין לא הניע זמנו לצאתה, ודינו ככל קודש
 17 שיצא מחוץ למקומו.
 18 מבארת הגמרא את הספק: מי אמרינן – האם נאמר שאף שבשר
 19 קדשים קלים שיצא קודם זריקה נפסל, הני מילי – דברים אלו אינם
 20 אלא בבשר קדשים קלים, דאין סופו לצאת כחובה, כלומר, שאין
 21 מצוה ביציאתו מהעזרה, שהלא אפשר לאוכלו בעזרה, ועל כן כל
 22 זמן שלא הותר לצאת דינו ככל קודש שיצא מחוץ למחיצתו שנפסל,
 23 אבל הני [אלו] פרים ושעירים הנשרפים, דסופן לצאת חובה,
 24 כלומר, שיש מצוה ביציאתם, ודינם הוא להוציאם ולשורפם, שמה
 25 בהם לא יהיה פסול יציאה אף קודם שנוקד דמם וחל בהם דין יציאה,
 26 או דלמא [שמא] הך נמי – גם בבשר פרים ושעירים הנשרפים יש
 27 לומר שכיון שלא הניע זמנו לצאת יש בו פסול יציאה, כבשר קדשים
 28 קלים שיצא קודם זריקה.
 29 הגמרא דנה אם אפשר לפשוט את הספק מהברייתא שהובאה לעיל

אגרות קודש

ב"ה, כ"ו אדר"ר, תשי"ז
 ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו, ובודאי לדכוותי למותר להאריך שאין מקום שיפול לב אדם עליו מאיזה קישורים שפוגש בדרכי העולם במשך מילוי תפקידו האמיתי שהוא כדבר משנה אני נבראתי לשמש את קוני, כיון שזהו מתחבולות היצר להביא את האדם לנמיכת רוח, והרי כל ענין היצר הוא בשביל לנצחו [וגם בעצמו זהו חפצו, וכמובן מהמשל בזוהר הק' הובא בתניא סוף פרק כ"ט], וסו"ס הרי אפילו עניני העלמות והסתרים עצמם נהפכים לטוב, ולא רק באופן דכל מה דעביד רחמנא לטב עביד, ז. א. שמה נגרמת טובה, אלא באופן דגם זו לטובה, שזהו שהענין עצמו נעשה טוב [כמובן חילוק זה מהעובדא דנחום איש גם זו, שההפיכה לעפר נעשית טובה גלוי משא"כ בהמאמר דכל מה דעביד וכו'] וק"ל.

והרי נכנסים אנו ימים אלו לחדש הפורים, אשר עליו אומרת תה"ק, החדש - ז. א. אשר כל החדש כן הוא - אשר נהפך להם לשמחה וליום טוב.

וענין נהפך, הרי תוכנו, אשר אפילו ענינים שאינם טוב הנראה והנגלה, מסוגל הוא חדש זה להפוך אותם לשמחה וליום טוב נראים לעיני בשר.

בברכה לבשו"ט.